KVKK Kapsamında Müşteri Verilerini Güvence Altına Almak İçin Kullanılabilecek Güvenlik Önlemleri

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK), Türkiye'de kişisel verilerin korunmasını amaçlayan önemli bir düzenlemedir. Bu kanun çerçevesinde, Unicar Rental gibi bir araç kiralama mobil uygulamasında, müşteri verilerinin güvenliğini sağlamak için bir dizi güvenlik önlemi ve yöntem uygulanmalıdır. Bu önlemler, verilerin yetkisiz erişime karşı korunmasını, erişim izlerinin izlenmesini ve veri bütünlüğünün korunmasını hedefler. Aşağıda, KVKK ile uyumlu olacak şekilde müşteri verilerini korumak için kullanılabilecek bazı güvenlik önlemleri detaylı olarak açıklanmıştır.

1. Kişi Bazlı Erişim Yetkisi

Tanım:

Kişi bazlı erişim yetkisi, kullanıcıların yalnızca görevleriyle ilgili verilere erişebilmesini sağlar. Bu yetkilendirme, kullanıcıların rollerine ve sorumluluklarına göre belirlenir. Bu yaklaşım, veri erişimini en aza indirerek, yetkisiz erişimlerin önüne geçmeyi amaçlar.

Nasıl Uygulanır:

Role-Based Access Control (RBAC): Kullanıcılar, iş rollerine göre gruplandırılır ve bu gruplara özel erişim izinleri atanır. Örneğin, bir müşteri hizmetleri temsilcisi yalnızca müşteri bilgilerine erişim sağlayabilir, finansal verilere ise erişemez.

 Attribute-Based Access Control (ABAC): Kullanıcının rolü yanı sıra, belirli koşullar ve niteliklere dayalı erişim hakları verilir. Örneğin, bir kullanıcı yalnızca belirli saatlerde veya belirli bir konumdan erişim sağlayabilir.

Fayda:

Bu yöntem, yetkisiz kullanıcıların hassas verilere erişimini engeller ve olası veri ihlali risklerini minimize eder.

2. Loglama ve İzleme

Tanım:

Loglama ve izleme, kullanıcıların uygulama üzerindeki erişim ve işlem hareketlerinin detaylı bir şekilde kaydedilmesi ve izlenmesidir. Bu, herhangi bir yetkisiz erişim veya anormal davranış tespit edildiğinde müdahale edilmesini sağlar.

Nasıl Uygulanır:

- Detaylı Loglama: Kim, ne zaman, hangi verilere erişti, ne tür işlemler yaptı gibi bilgilerin kaydedilmesi gerekir. Bu loglar, KVKK gerekliliklerine uygun olarak belirli bir süre saklanmalı ve düzenli olarak denetlenmelidir.
- Anomali Tespiti: Anormal veya şüpheli erişim davranışlarını otomatik olarak tespit eden sistemler kullanılabilir. Örneğin, aynı kullanıcının kısa bir süre içinde farklı IP adreslerinden giriş yapması durumunda uyarı verilmesi gibi.

Fayda:

Bu sistem, veri ihlalleri durumunda, loglar üzerinden iz sürülerek ihlalin kaynağını hızlıca belirlemeye yardımcı olur ve gerektiğinde hukuki kanıt sağlar.

3. Veri Maskeleme ve Şifreleme

Tanım:

Veri maskeleme ve şifreleme, hassas verilerin doğrudan erişimini sınırlamak için kullanılan tekniklerdir. Bu sayede, yetkisiz kişilerin veriye erişmesi durumunda, verinin anlamlı hale gelmesi engellenir.

Nasıl Uygulanır:

- Veri Maskeleme: Özellikle test veya analiz ortamlarında, müşteri verileri maskelenir, yani orijinal verinin yerine sahte veriler kullanılır.
- Veri Şifreleme: Veriler, hem depolanırken (at-rest) hem de iletilirken (in-transit) şifrelenmelidir. Şifreleme anahtarlarının güvenli bir şekilde yönetilmesi, sadece yetkili kişilerin verilere erişebilmesini sağlar.

Fayda:

Verilerin izinsiz görüntülenmesi veya çalınması durumunda, şifrelenmiş veya maskelenmiş veri koruma sağlar. Bu da verilerin kötü niyetli kullanımlarını önler.

4. Denetim ve Eğitim

Tanım:

Personelin veri güvenliği farkındalığını artırmak ve düzenli denetimler yapmak, güvenlik stratejisinin önemli bir parçasıdır. Bu, KVKK kapsamında uyumlu bir çalışma ortamı yaratılmasını sağlar.

Nasıl Uygulanır:

- KVKK Eğitimleri: Tüm çalışanlar, KVKK ve veri güvenliği konularında düzenli olarak eğitilmelidir. Bu eğitimler, veri ihlallerini önlemek için doğru ve güvenli uygulamaların nasıl yapılacağını öğretir.
- Denetim ve İncelemeler: Veri erişim ve işlem hareketleri düzenli olarak denetlenmeli ve KVKK uyumluluğu sağlanmalıdır. İç denetim ekipleri bu süreci yönetebilir.

Fayda:

Eğitimler, çalışanların veri güvenliği konusunda bilinçlenmesini sağlar. Düzenli denetimler ise olası eksikliklerin ve güvenlik açıklarının tespit edilmesini ve giderilmesini mümkün kılar.

5. Veri Anonimleştirme

Tanım:

Veri anonimleştirme, veri setindeki bireyleri tanımlamaya yarayacak bilgilerin çıkarılması veya değiştirilmesi işlemidir. Anonimleştirme, verilerin kişisel veri olmaktan çıkmasını sağlar, bu da verilerin daha geniş bir kullanım alanına sahip olmasını ve güvenlik risklerinin azaltılmasını sağlar.

Nasıl Uygulanır:

- Veri Anonimleştirme Teknikleri: K-anonimlik, L-çeşitlilik ve T-yakınlık gibi anonimleştirme yöntemleri kullanılabilir. Bu teknikler, veri setinin kişi bazında tanımlanmasını engeller.
- Örnek Uygulama: Analiz veya raporlama amacıyla kullanılan veriler, kişisel bilgileri anonimleştirilmiş şekilde sunulabilir.

Fayda:

Anonimleştirilmiş veriler, KVKK kapsamında kişisel veri olarak sayılmadığı için daha geniş bir kullanım alanına sahiptir ve veri ihlali riski minimuma indirilir.